

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 86 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 15 februara 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9755

Mědárna Čechy, Praha, Č S. R.

Vratila za tekstilne strojeve.

Prijava od 3 decembra 1931.

Važi od 1 jula 1932.

Traženo pravo prvenstva od 5 decembra 1930 (Č S. R.).

Ovaj se pronalazak odnosi na snovatnik odn. vratilo za snavanje ili namotavanje vrvca i tkanina a sastoji se u glavnom u tome što je izradeno od lakog metala i konstruisano tako da ono odgovara svim potrebama naročito kod tkačnica veštačke svile.

Dosad su upotrebljavana vratila u obliku drvenih valjaka. Ali ova ne mogu da održe svoj cilindrični oblik sa tog uzroka što se drvo suši, što je pod uticajem vazdušne vlage i što je često potrebljano pomeranje i učvršćivanje ivičnih koturova. Pri tome se vrlo brzo olabavi sedište koturova na valjcima pa se onda koturovi moraju učvrstiti pomoću klinova. Ali je vrlo teško da se oni podese pomoću klinova tačno u pravu ugao prema osi valjka, a posledica tog je da se ivične vrvce ne vode ravnomerno pa se neravnomerno namotavaju na valjak a to prouzrokuje opet neravnomerno rastezanje tih vrvaca. Neravnomerno rastezanje vrvca treba naročito izbegavati u tkačnicama veštačke svile jer ono izaziva neravnomernost u sjaju i neprijatne pruge uzduž povučice. Drveni se valjci mogu, zbog njihove težine, izradivati samo sa srazmerno malim prečnikom zbog čega se oni pri odmotavanju poslednjih slojeva vrlo brzo obrću pa se vrvce jako naprežu i kod vratila koja nisu tačno cilindrična neravnomerno se rastežu. Napisletku pri upotrebi drvenih vratila nije moguće kod veštačke svile snavanje koje je uobičajeno kod vune i pamuka pa se povučice moraju izradivati na sekcionalnim mašinama a to opet znatno poskupljuje izradu povučica.

Ti se nedostatci uklanjaju ovim prona-laskom time što se vratilo izraduje od lakog metala u obliku šupljeg valjka. Naime kod takvog vratila mogu koturovi potpuno tačno da se postave u pravu ugao prema osi i mogu se u tom položaju trajno održavati; ova vitla mogu se izradivati sa srazmerno velikim prečnikom, trajanje vratila je mnogo duže a i njegova površina je apsolutno glatka.

Na crtežu je predstavljen delimično u preseku jedan izveden oblik ovog vratila.

Vratilo se sastoji iz šupljeg cilindra 1 od lakog metala na pr. aluminiuma koji je priemućstveno izvučen bez šava iz jednog komada. Taj je cilindar 1 na svojim krajevima snabdeven armaturom i to ivičnim koturima 2 od aluminiuma i glavčinama 3 sa rukavcima 4.

U omotaču šupljeg cilindra izrezane su uzduž jedne proizvodilje rupe 5 u vidu nišana za ukačivanje krajeva povučica. Ivici koturovi 2 pritežu se u podešeni položaj na valjku pomoću širokih stegača 6, čija je donja površina izdubljena tačno prema poluprečniku cilindra, da se pri pritezanju stegača 6, koji su vođeni radialno glavčinama ivičnih koturova 2, pomoću zavrtanja 7 ne izazovu deformacije cilindra 1.

Patentni zahtevi:

1. Vratilo kod predenja i tkanja naznačeno time, što se ono sastoji iz šupljeg cilindra (1) od lakog metala.
2. Vratilo prema zahtevu 1, naznačeno

time, što su u šupljem cilindru urezane rupe za ukačivanje u vidu nišana.

3. Vratilo prema zahtevu 1, naznačeno time, što se ivični koturovi (2) pritežu na

cilindru (1) pomoću stegača (6) koji su radialno vođeni u njihovim glavčinama, a čija je donja površina tačno izdubljena prema poluprečniku cilindra.

